

Dodatek k celoročnímu plánu ŠD

Kompetence v oblasti **Člověk a zdraví** se zaměřují na rozvoj vědomostí, dovedností a postojů, které podporují zdravý životní styl a zodpovědný přístup k vlastnímu zdraví i zdraví druhých. Jsou součástí vzdělávací oblasti a mohou zahrnovat následující kompetence:

1. Péče o fyzické zdraví:

- Rozumí základním principům zdravého životního stylu, jako je zdravá výživa, pravidelný pohyb a dostatečný odpočinek.
- Uvědomuje si význam osobní hygieny a péče o tělo.
- Chápe nebezpečí užívání návykových látek a rizika s nimi spojená.

2. Psychická a emoční pohoda:

- Rozvíjí schopnost zvládat stres, negativní emoce a konfliktní situace.
- Učí se rozpoznávat a vyjadřovat své pocity zdravým způsobem.
- Podporuje rozvoj zdravého sebevědomí a pozitivního sebehodnocení.

3. Sociální dovednosti:

- Učí se spolupracovat s druhými, navazovat a udržovat pozitivní vztahy.
- Respektuje potřeby a názory druhých a je ohleduplný k jejich zdraví.
- Rozvíjí schopnost komunikovat o zdraví, bezpečí a pohody v komunitě.

4. Bezpečné chování:

- Osvojuje si pravidla bezpečného chování v různých situacích, jako je silniční provoz, sportovní aktivity nebo první pomoc.
- Chápe důležitost prevence úrazů a umí identifikovat nebezpečné situace.

5. Zodpovědnost za vlastní zdraví:

- Uvědomuje si význam prevence v oblasti zdraví (např. preventivní prohlídky, očkování).
- Přijímá odpovědnost za své zdraví a zdraví svého okolí.
- Učí se plánovat a provádět aktivity podporující zdraví (např. pohybové aktivity, zdravá strava).

Tento soubor kompetencí vede k tomu, aby účastníci získali návyky a dovednosti potřebné pro dlouhodobé udržení fyzického a duševního zdraví.

Kompetence v oblasti **Člověk a příroda** se zaměřují na to, aby účastníci pochopili základní principy přírodních věd, rozvíjeli pozitivní vztah k přírodě a byli schopni zodpovědně jednat ve vztahu k životnímu prostředí. Tyto kompetence zahrnují následující oblasti:

1. Porozumění přírodním jevům:

- Účastníci rozumí základním přírodním procesům, zákonitostem a jevům v oblasti biologie, fyziky, chemie a zeměpisu.
- Učí se pozorovat, zkoumat a popisovat přírodní jevy, jako je počasí, ekosystémy, fyzikální a chemické procesy.

2. Ekologické vědomí a environmentální odpovědnost:

- Rozvíjí se u nich vztah k ochraně přírody, udržitelnému využívání přírodních zdrojů a řešení globálních ekologických problémů (např. změna klimatu, ochrana ohrožených druhů).
- Učí se chápat, jak člověk ovlivňuje přírodu a jak přírodní zdroje ovlivňují kvalitu lidského života.
- Přijímají odpovědnost za ochranu životního prostředí v každodenním životě.

3. Přírodovědná gramotnost:

- Účastníci získávají základní znalosti o živých a neživých složkách přírody, jejich vzájemných vztazích a závislostech.
- Učí se analyzovat přírodní jevy a procesy na základě vědeckých poznatků a metod.
- Rozvíjejí schopnost kriticky hodnotit informace týkající se přírodních věd a technologií.

4. Praktické dovednosti v přírodních vědách:

- Účastníci provádějí experimenty, pozorování a měření, jejichž cílem je pochopit přírodní jevy a zákonitosti.
- Učí se pracovat s přírodovědnou technikou a nástroji, vést dokumentaci a vyhodnocovat výsledky svého bádání.

5. Geografické znalosti a orientace:

- Získávají povědomí o základních geografických procesech a fenoménech, jako jsou klimatické změny, přírodní katastrofy, geologické procesy.
- Učí se orientaci v terénu, práci s mapou a GPS a rozvíjejí si povědomí o geografických souvislostech života na Zemi.

6. Vztah k místnímu a globálnímu prostředí:

- Účastníci rozvíjejí vztah k místnímu přírodnímu prostředí, uvědomují si jeho význam a učí se o něm pečovat.
- Získávají povědomí o propojenosti globálního a lokálního prostředí, chápou důležitost globální odpovědnosti za stav přírody.

Tyto kompetence podporují rozvoj přírodovědného myšlení, zodpovědného přístupu k životnímu prostředí a vztahu k přírodě.

Kompetence v oblasti **Člověk a jeho svět** jsou zaměřeny na poznávání nejbližšího okolí účastníků a rozvoj základních vědomostí o společnosti, kultuře, přírodě a technice. Cílem je připravit účastníky na aktivní a zodpovědný život v moderní společnosti. Tyto kompetence zahrnují následující oblasti:

1. Poznávání sebe a svého okolí:

- Účastníci se učí chápat sami sebe, své emoce, potřeby a chování, což přispívá k rozvoji jejich sebeúcty a sebedůvěry.
- Učí se rozpoznávat různé role, které lidé zastávají v rodině, škole a společnosti.
- Rozvíjí schopnost vnímat a orientovat se ve svém fyzickém i sociálním okolí.

2. Vztahy mezi lidmi a společenská odpovědnost:

- Účastníci rozumí základním pravidlům společenského soužití, respektují odlišnosti mezi lidmi a rozvíjejí smysl pro spravedlnost, toleranci a zodpovědnost.
- Učí se spolupracovat, řešit konflikty mírovou cestou a rozvíjejí své komunikační dovednosti.
- Chápu význam práv a povinností občana v demokratické společnosti.

3. Časová a prostorová orientace:

- Rozvíjejí schopnost vnímat časové a historické souvislosti, orientovat se v čase (minulost, přítomnost, budoucnost) a chápat význam různých událostí v historii.
- Učí se prostorové orientaci v rámci místní komunity, regionu i státu, a to pomocí map, plánů a dalších nástrojů.

4. Příroda a ochrana životního prostředí:

- Účastníci se seznamují se základními přírodními procesy a učí se chápat význam ochrany životního prostředí.
- Rozvíjejí citlivost k přírodě a získávají vědomosti o tom, jak se starat o přírodu a jak ji chránit před škodlivými vlivy lidské činnosti.

5. Kulturní a historické povědomí:

- Učí se o kulturním dědictví své země i ostatních kultur, rozvíjejí si povědomí o historii a důležitých událostech a osobnostech, které formovaly jejich společnost.
- Rozumí důležitosti tradic, svátků a zvyků a jejich roli v upevňování identity a pospolitosti.

6. Praktické dovednosti a pracovní činnosti:

- Účastníci se učí základní dovednosti potřebné v běžném životě (např. manuální zručnost, praktické dovednosti v domácnosti, péče o své okolí).
- Rozvíjejí schopnost plánovat a vykonávat jednoduché pracovní úkoly, což podporuje jejich samostatnost a odpovědnost.

7. Ekonomická gramotnost a vztah k technice:

- Získávají základní vědomosti o penězích, práci, podnikání a ekonomickém prostředí.
- Učí se základům nakládání s financemi a chápat význam šetření a odpovědného hospodaření.
- Seznamují se s běžnou technikou a moderními technologiemi a učí se je bezpečně a účelně používat.

Tyto kompetence pomáhají účastníkům lépe se orientovat ve světě, který je obklopuje, a připravují je na aktivní a zodpovědný život v současné společnosti.

Kompetence v oblasti **Člověk a jeho svět práce** se zaměřují na rozvoj základních dovedností a znalostí, které účastníkům pomáhají pochopit význam práce, pracovní činnosti a jejich roli v životě člověka. Účastníci se učí praktickým dovednostem, rozvíjejí manuální zručnost a získávají povědomí o různých profesích a pracovním prostředí. Tyto kompetence zahrnují následující oblasti:

1. Pracovní dovednosti:

- Účastníci se učí základní manuální činnosti a techniky, jako jsou řezání, lepení, šití, práce s nástroji apod.
- Rozvíjí jemnou motoriku, koordinaci a zručnost potřebnou pro různé typy pracovních úkolů.
- Učí se správně používat pracovní pomůcky a nástroje s ohledem na bezpečnost práce.

2. Samostatnost a odpovědnost:

- Učí se plánovat, organizovat a vykonávat pracovní úkoly samostatně i ve spolupráci s ostatními.
- Rozvíjejí odpovědnost za svou práci, kvalitu jejího provedení a schopnost dotahovat úkoly do konce.
- Chápu důležitost dodržování pracovních postupů a bezpečnostních pravidel.

3. Příprava na profesní život:

- Účastníci získávají povědomí o různých profesích, pracovních náplních a povoláních, která mohou vykonávat v dospělosti.
- Seznamují se se základy podnikání a ekonomického prostředí, což jim pomáhá orientovat se ve světě práce a financí.
- Učí se chápat význam práce v životě člověka, její hodnotu a společenský přínos.

4. Spolupráce a týmová práce:

- Rozvíjí dovednosti týmové spolupráce, kdy se učí rozdělit si úkoly, komunikovat a společně řešit problémy.
- Učí se respektovat názory druhých, přizpůsobovat se a efektivně pracovat v kolektivu.

5. Vztah k přírodě a udržitelná práce:

- Získávají povědomí o udržitelných pracovních činnostech, recyklaci a šetření přírodních zdrojů.
- Učí se pracovat s přírodními materiály a chápat význam ochrany životního prostředí v pracovním procesu.

6. Kreativita a inovace:

- Učí se využívat svou tvořivost při plnění pracovních úkolů, navrhování a realizaci vlastních nápadů a projektů.
- Rozvíjí schopnost inovativního myšlení a přístupu k řešení problémů.

7. Řešení problémů a praktické myšlení:

- Účastníci se učí analyzovat pracovní situace, hledat řešení problémů a volit nejvhodnější postupy pro dosažení cíle.
- Rozvíjí schopnost efektivně a prakticky přistupovat k úkolům a využívat zdroje dostupné k práci.

Tyto kompetence připravují účastníky na pracovní svět a rozvíjejí u nich praktické dovednosti potřebné jak v každodenním životě, tak i v budoucím profesním životě.

Kompetence v oblasti **Člověk a společnost** jsou zaměřeny na rozvoj občanských a historických znalostí, společenských dovedností a hodnot, které pomáhají účastníkům lépe porozumět roli jednotlivce ve společnosti, demokracii, právnímu systému a dějinách. Tyto kompetence zahrnují následující oblasti:

1. Občanská gramotnost:

- Účastníci se učí chápat základní principy demokratické společnosti, právního státu a lidských práv.
- Rozvíjejí schopnost rozlišovat práva a povinnosti občana a aktivně se zapojovat do veřejného života.
- Učí se respektovat zákony a pravidla, chápat význam institucí (např. školství, soudnictví, parlamentu) a základních mechanismů, jakými je stát řízen.

2. Kritické myšlení a mediální gramotnost:

- Rozvíjí schopnost kriticky hodnotit informace, analyzovat a ověřovat jejich pravdivost.
- Učí se orientovat v mediálním prostoru, rozpoznávat manipulativní či dezinformační obsahy a chápat význam svobodného přístupu k informacím.

3. Historické povědomí:

- Účastníci získávají základní znalosti o historických událostech a procesech, které formovaly moderní společnost.
- Učí se vnímat souvislosti mezi minulostí a současností, a chápou, jak dějiny ovlivňují současný život.
- Rozvíjejí porozumění pro různé historické perspektivy a interpretace událostí.

4. Sociální dovednosti a empatie:

- Rozvíjejí schopnost spolupracovat s ostatními, komunikovat a řešit konflikty.
- Učí se respektovat odlišnosti, přistupovat k druhým s tolerancí a porozuměním pro jejich kulturní, náboženské či sociální rozdíly.
- Rozvíjejí smysl pro spravedlnost, solidaritu a vzájemnou pomoc.

5. Výchova k odpovědnému občanství:

- Účastníci se učí zodpovědně jednat v rámci komunity a společnosti, např. péčí o veřejný prostor, dobrovolnictvím nebo zapojením do místních občanských aktivit.
- Chápou význam aktivního občanství a možnosti, jak přispět k pozitivním změnám ve společnosti (např. volby, občanské iniciativy).

6. Mezinárodní vztahy a globální zodpovědnost:

- Získávají povědomí o globálních problémech, jako jsou lidská práva, migrace, udržitelný rozvoj či klimatická změna.
- Učí se chápat roli mezinárodních organizací (např. OSN, Evropská unie) a význam spolupráce mezi státy.
- Rozvíjí globální odpovědnost, chápou vliv svého jednání na širší svět a význam mezinárodní spolupráce.

7. Etické myšlení a hodnotová orientace:

- Účastníci se učí rozeznávat správné a nesprávné chování, reflektovat morální dilemata a rozhodovat se na základě etických hodnot.
- Rozvíjejí schopnost kriticky přemýšlet o svém chování, jeho důsledcích a o hodnotách, které vyznávají.
- Učí se respektovat a prosazovat lidská práva, rovnost a spravedlnost.

Tyto kompetence připravují účastníky na život ve společnosti, rozvíjejí jejich schopnost orientovat se v sociálních a politických strukturách a pomáhají jim stát se aktivními a zodpovědnými občany.

Kompetence v oblasti **Člověk a umění a kultura** rozvíjejí u účastníků schopnost vnímat, chápat a tvořit umělecká díla, poznávat kulturní hodnoty a aktivně se zapojovat do kulturního života. Tyto kompetence zahrnují následující oblasti:

1. Vnímání a porozumění umění:

- Účastníci se učí vnímat různé druhy umění (výtvarné umění, hudba, divadlo, tanec, film, literatura) a rozpoznávat jejich estetické a výrazové hodnoty.
- Rozvíjejí schopnost analyzovat a interpretovat umělecká díla, vnímat jejich obsah, formu a poselství.
- Učí se rozpoznávat různé umělecké styly, směry a žánry, a chápat jejich historické a kulturní kontexty.

2. Tvořivost a sebevyjádření:

- Podporuje se rozvoj tvořivosti, fantazie a osobitého uměleckého vyjádření.
- Účastníci mají možnost aktivně tvořit (např. ve výtvarné výchově, hudební výchově, dramatické výchově) a rozvíjet své dovednosti v uměleckých disciplínách.
- Učí se vyjadřovat své pocity, myšlenky a názory prostřednictvím umění a reflektovat své vlastní tvůrčí procesy.

3. Kulturní povědomí a identita:

- Získávají povědomí o kulturním dědictví své země i světa, učí se chápat význam kulturních tradic, památek a uměleckých děl pro společnost.
- Rozvíjejí smysl pro kulturní identitu a respekt k odlišným kulturám a uměleckým projevům.
- Učí se vnímat umění jako důležitý prostředek pro uchování a rozvoj kulturních hodnot.

4. Estetická výchova:

- Účastníci se učí rozlišovat estetické kvality předmětů a prostředí kolem sebe a rozvíjejí schopnost ocenit krásu v každodenním životě.
- Rozvíjí se u nich cit pro harmonii, kompozici a estetické zásady v různých oblastech, jako je design, architektura, móda či interiérové uspořádání.
- Podporuje se u nich zájem o estetické utváření vlastního životního prostředí.

5. Kritické myšlení v umění a kultuře:

- Účastníci se učí kriticky hodnotit umělecká díla a kulturní projevy, reflektovat jejich kvalitu, účel a dopad na společnost.
- Rozvíjejí schopnost diskutovat o umění, formulovat a obhajovat své názory, přičemž respektují odlišné estetické preference a postoje druhých.
- Učí se chápat roli umění v širších společenských a politických souvislostech.

6. Aktivní účast na kulturním životě:

- Účastníci se podněcují k aktivnímu zapojení do kulturních aktivit (např. návštěva galerií, koncertů, divadelních představení, muzeí).
- Učí se být aktivními konzumenty i tvůrci kultury a rozvíjet si kulturní rozhled.
- Získávají povědomí o současných kulturních událostech a trendech a učí se reflektovat jejich význam pro společnost.

7. Mezikulturní porozumění:

- Rozvíjejí schopnost respektovat a oceňovat kulturní rozmanitost a různé umělecké projevy z různých částí světa.
- Učí se vnímat umění a kulturu jako prostředky pro mezikulturní dialog a porozumění mezi národy a etnickými skupinami.
- Získávají povědomí o globálních kulturních hodnotách a o tom, jak umění přispívá k rozvoji lidských práv, tolerance a míru.

Tyto kompetence podporují rozvoj estetického cítění, tvořivosti, kulturní identity a schopnosti aktivně se zapojit do kulturního života a přispívají k harmonickému rozvoji osobnosti účastníků.